

REGULAMENT

privind ajutorul de stat sub forma compensărilor acordate anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea serviciilor de interes economic general

În temeiul art. 27 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, republicata, și al art. 30 alin. (1) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata,

Consiliul Concurenței adoptă prezentul regulament.
Introducere

Elaborarea unui cadru juridic care reglementează materia ajutorului de stat reprezintă continuarea armonizării legislației românești cu legislația europeană, parte a procesului de aderare a României la Uniunea Europeană.

Scopul notificării și autorizării ajutoarelor de stat acordate de autorități publice sau de organisme care administrează surse ale statului este de a urmări măsura în care un ajutor de stat este compatibil cu un mediu concurențial normal, într-o economie de piață în care prețurile produselor și tarifele serviciilor sunt reglate de cerere și ofertă. Orice intenție de a acorda un ajutor de stat nou sau de a modifica un ajutor de stat existent trebuie să fie notificată Consiliului Concurenței. Fără autorizarea Consiliului Concurenței nu poate fi acordat nici un ajutor de stat. Fără a se aduce atingere prevederilor art. 2 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicata, și recunoscând importanța pe care o au serviciile de interes economic general în cadrul valorilor împărtășite de către Uniunea Europeană, precum și în vederea promovării rolului acestora în cadrul coeziunii sociale și teritoriale, aceste servicii de interes economic general trebuie să opereze având la bază respectarea principiilor și condițiilor pentru care au fost înființate.

Pentru anumite servicii de interes economic general, în scopul operării în condițiile pentru care au fost înființate, este necesar suportul financiar din partea statului în vederea acoperirii parțiale sau totale a costurilor rezultate din îndeplinirea obligațiilor de serviciu public.

Este lipsit de importanță dacă aceste servicii de interes economic general sunt operate de către o întreprindere publică sau privată.

Consiliul Concurenței poate autoriza ajutorul de stat sub forma compensărilor, ca fiind ajutor de stat compatibil cu prevederile Legii nr. 143/1999, republicata, dacă furnizorul și inițiatorul ajutorului de stat demonstrează necesitatea acordării acestui ajutor de stat pentru operarea serviciului de interes economic general, îndeplinirea condițiilor din prezentul regulament, faptul că prin acordarea unui astfel de ajutor de stat nu este afectat în mod nejustificat comerțul dintre România și statele membre ale Uniunii Europene.

Dispoziții generale

Domeniul de aplicare

Art. 1. - Prezentul regulament se aplică ajutorului de stat sub forma compensărilor acordate întreprinderilor cărora le-a fost încredințată prestarea unor servicii de interes economic general, în sensul prevederilor art. 11 din Legea nr. 143/1999, republicata, în măsura în care aplicarea prezentului regulament nu obstrucționează performanța, în drept sau în fapt, a îndeplinirii obligațiilor care le-au fost încredințate acestor întreprinderi.

Excepții

Art. 2. - Prevederile prezentului regulament nu se aplică ajutoarelor de stat pentru agricultură și piscicultură.

Prestarea serviciului de interes economic general

Art. 3. - (1) În vederea aplicării prevederilor prezentului regulament, obligațiile ce rezultă din îndeplinirea serviciului de interes economic general trebuie să fie prevăzute într-un act

normativ sau administrativ (lege, hotărâre a Guvernului, ordonanță etc.).
(2) Aceste acte normative sau administrative trebuie să conțină în mod particular următoarele elemente:

- a)** natura și întinderea obligațiilor prestării serviciului public;
- b)** întreprinderea și teritoriul implicat;
- c)** natura drepturilor speciale sau exclusive acordate întreprinderii în cauză;
- d)** parametrii pentru calcularea oricărei compensații, precum și a unui profit rezonabil;
- e)** modalitățile de recuperare a supracompensărilor, precum și modalitățile de intervenție ale statului în cazul subcompensărilor.

Condițiile în care compensarea serviciilor de interes economic general nu constituie ajutor de stat

Art. 4. - Compensările acordate pentru îndeplinirea serviciilor de interes economic general nu constituie ajutor de stat, potrivit dispozițiilor art. 2 din Legea nr. 143/1999, republicată, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a)** prestarea serviciului de interes economic general să fie încredințată beneficiarului sprijinului financiar printr-un act normativ sau administrativ, de către stat (autorități centrale, locale, regionale). Obligațiile pe care întreprinderea beneficiară de sprijin financiar trebuie să le îndeplinească în vederea prestării serviciului de interes economic general trebuie să fie clar definite (prin acte normative, administrative);
- b)** parametrii pe baza cărora compensarea este calculată trebuie să fie stabiliți ex ante, într-o manieră obiectivă și transparentă, în vederea evitării conferirii unui avantaj economic beneficiarului. Sprijinul financiar acordat în vederea compensării pierderilor înregistrate de întreprindere, fără stabilirea parametrilor ex ante, dovedindu-se ulterior că operarea anumitor servicii legate de îndeplinirea obligațiilor serviciului de interes economic general nu a fost viabilă economic, constituie ajutor de stat;
- c)** compensarea nu trebuie să depășească suma necesară acoperirii totale sau parțiale a costurilor înregistrate de întreprindere, luându-se în considerare veniturile relevante, precum și un profit rezonabil;
- d)** în cazul în care întreprinderea însărcinată cu prestarea serviciului de interes economic general nu a fost aleasă printr-o licitație publică deschisă, care ar fi permis selectarea unui ofertant capabil să îndeplinească acest serviciu public la cele mai mici costuri, nivelul compensației trebuie să fie determinat avându-se la bază o analiză comparativă a costurilor unei întreprinderi bine manageriate, profitabile și care să îndeplinească toate condițiile impuse de îndeplinirea serviciului public respectiv și luându-se în considerare atât veniturile relevante, cât și un profit rezonabil ca urmare a îndeplinirii obligațiilor serviciului de interes economic general.

Ajutorul de stat compatibil

Art. 5. - **(1)** În cazul în care nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute la art. 4, compensările acordate în vederea prestării serviciului de interes economic general pot constitui ajutor de stat compatibil cu mediul concurențial normal, fiind supus obligației notificării Consiliului Concurenței, cu demonstrarea următoarelor aspecte:

- a)** ajutorul de stat este necesar în vederea operării serviciului de interes economic general;
- b)** ajutorul de stat nu afectează în mod nejustificat comerțul dintre România și statele membre ale Uniunii Europene.

(2) Elementele prevăzute la art. 3 trebuie respectate, iar cuantumul compensării trebuie să fie calculat potrivit dispozițiilor art. 6.

Cuantumul compensării

Art. 6. - **(1)** Cuantumul compensării nu trebuie să depășească suma necesară acoperirii totale sau parțiale a costurilor înregistrate cu prestarea obligațiilor serviciului de interes economic general, luându-se în considerare atât veniturile relevante, cât și un profit rezonabil pentru îndeplinirea obligațiilor serviciului.

(2) Cuantumul compensării include toate avantajele acordate de stat din resurse ale statului, ale unităților administrativ-teritoriale sau ale altor organisme care administrează surse ale statului ori ale colectivităților locale.

(3) Parametrii calculului și acordării compensării trebuie să fie transparente. Totodată aceștia trebuie să fie identici pentru toate întreprinderile care îndeplinesc aceleași obligații de serviciu.

(4) Costurile avute în vedere includ toate costurile care sunt asociate cu operarea serviciului de interes economic general.

(5) Costurile alocate pentru îndeplinirea serviciului de interes economic general pot acoperi toate costurile variabile implicate în prestarea serviciului de interes economic general, o contribuție adecvată la costurile fixe și un profit rezonabil.

(6) Costurile asociate cu orice altă activitate care nu este legată de îndeplinirea serviciului de interes economic general trebuie să acopere de asemenea toate costurile variabile, o contribuție adecvată în vederea stabilirii costurilor fixe și un profit rezonabil. Aceste costuri nu pot fi imputate îndeplinirii serviciului de interes economic general, iar calculul acestor costuri trebuie să se bazeze pe principiile generale de contabilitate.

(7) În ceea ce privește venitul, ca să fie luat în considerare, trebuie să includă cel puțin întregul venit obținut pentru îndeplinirea serviciului de interes economic general. Dacă întreprinderea în cauză deține drepturi speciale sau exclusive, așa cum sunt definite în art. 12 din Legea nr. 143/1999, republicată, strâns legate de îndeplinirea unui alt serviciu de interes economic general, obținând un profit în exces, sau care beneficiază de alte avantaje acordate de stat, acestea trebuie să fie luate în considerare, analizate potrivit legii ajutorului de stat și adăugate la calculul veniturilor.

(8) Furnizorul și inițiatorul ajutorului de stat vor analiza dacă profitul obținut din desfășurarea altor activități, în afara serviciului de interes economic general, va fi adăugat în totalitate sau parțial la finanțarea îndeplinirii obligațiilor pentru realizarea serviciului de interes public general.

(9) Profit rezonabil înseamnă un profit care trebuie să includă și un posibil risc sau absența riscului asumat de către întreprindere în virtutea intervenției statului, în mod particular, dacă acesta acordă drepturi exclusive sau speciale, potrivit dispozițiilor art. 12 din Legea nr. 143/1999, republicată. Rata profitului nu trebuie să excedeze în mod normal nivelul ratei stabilit în anii precedenți pentru sectorul în cauză.

(10) În sectoarele în care nu există o altă întreprindere care să fie comparată cu întreprinderea ce desfășoară serviciul de interes economic general, comparația poate fi realizată cu o altă întreprindere din statele membre ale Uniunii Europene sau din alte sectoare de activitate. În vederea determinării unui profit rezonabil, furnizorul și inițiatorul ajutorului de stat pot introduce criterii stimulatoare, strâns legate de calitatea serviciului în cauză.

(11) În cazul în care o întreprindere este însărcinată cu îndeplinirea mai multor servicii de interes economic general, aceasta trebuie să demonstreze prin intermediul conturilor interne, pentru fiecare serviciu public în cauză, că nu este supracompensată.

Ajutorul de stat incompatibil

Art. 7. - (1) Cuantumul compensării trebuie să includă toate avantajele acordate de stat din resurse de stat. Acestea trebuie să fie în mod efectiv folosite de către întreprinderea în cauză în vederea operării serviciului de interes economic general pentru care au fost acordate.

(2) Sprijinul financiar acordat pentru finanțarea serviciului de interes economic general, dar care este folosit în vederea intervenției pe alte piețe, în afara scopului serviciului de interes economic general, constituie ajutor de stat incompatibil.

Supracompensare

Art. 8. - (1) Ajutorul de stat sub forma compensării care depășește costurile necesare îndeplinirii serviciului de interes economic general reprezintă supracompensare și este incompatibil cu mediul concurențial normal.

(2) În cazul unei supracompensări, ajutorul de stat va fi recuperat conform prevederilor legale în vigoare.

(3) Dacă supracompensarea nu depășește 10% din valoarea compensării anuale primite de către întreprinderea în cauză, aceasta poate fi reportată pentru anul următor.

(4) În cazul serviciilor de interes economic general la care costurile variază în mod semnificativ de la an la an, supracompensarea mai mare de 10% într-o perioadă de 3 ani poate fi considerată necesară pentru operarea serviciilor publice în cauză.

(5) Supracompensarea unei întreprinderi poate fi folosită de aceasta pentru finanțarea prestării unui alt serviciu de interes economic general care i-a fost încredințat, dacă un astfel de transfer este demonstrat în conturile întreprinderii respective.

(6) În situațiile în care o întreprindere publică beneficiază de compensare, orice supracompensare poate fi folosită de către stat în calitate de acționar, în vederea injectării de capital pentru acea întreprindere, demonstrându-se că acesta se comportă ca un investitor privat prudent. Asemenea transferuri trebuie să fie delimitate de procedura normală comercială, să satisfacă regulile legislației naționale, specifice în domeniul comercial și fiscal, să fie clar determinate în contabilitate și trebuie să rezulte printr-o decizie acordată de către autoritățile publice, decizie care trebuie să identifice scopul pentru care transferul este acordat.

Transparența

Art. 9. - În cazul întreprinderilor care primesc ajutor de stat sub forma compensărilor pentru îndeplinirea serviciului de interes economic general și care desfășoară și alte activități în afara acestui serviciu de interes economic general, trebuie să se întocmească registre de evidență separate care să cuprindă atât costurile și veniturile legate de îndeplinirea serviciului de interes economic general, cât și costurile și veniturile legate de îndeplinirea altor activități.

Necesitatea informațiilor

Art. 10. - (1) Furnizorul și inițiatorul ajutorului de stat trebuie să transmită Consiliului Concurenței toate elementele necesare pentru a se stabili dacă ajutorul de stat acordat sub forma compensărilor este compatibil cu prevederile prezentului regulament.

(2) Furnizorul și inițiatorul ajutorului de stat vor transmite Consiliului Concurenței, la solicitarea scrisă a acestuia, în termen de 20 de zile lucrătoare de la primire, dacă un alt termen nu este prevăzut în solicitare, toate informațiile pe care Consiliul Concurenței le consideră necesare pentru a evalua dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezentul regulament.

Dispoziții finale

Art. 11. - (1) Dispozițiile prezentului regulament se aplică în conformitate cu Regulamentul privind forma, conținutul și alte detalii ale notificării unui ajutor de stat, Regulamentul privind pragul minim al ajutorului de stat care nu cade sub incidența obligației de notificare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 125 din 24 martie 2000, cu modificările ulterioare, precum și cu Regulamentul privind transparența relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 10 iunie 2004.

(2) Prezentul regulament se aplică ajutoarelor de stat acordate sub forma compensărilor, pentru îndeplinirea serviciilor de interes economic general notificate, după intrarea în vigoare a acestuia, precum și ajutoarelor de stat notificate înainte de intrarea lor în vigoare, dar pentru care decizia Consiliului Concurenței este ulterioară acestei date.

(3) Prezentul regulament are la bază Decizia Comisiei Europene privind aplicarea art. 86 din Tratatul Uniunii Europene în domeniul ajutorului de stat sub forma compensărilor, acordat anumitor întreprinderi cărora le-a fost încredințată prestarea unui serviciu de interes economic general, precum și Cadrul de lucru privind ajutorul de stat sub forma compensării serviciilor de interes economic general.